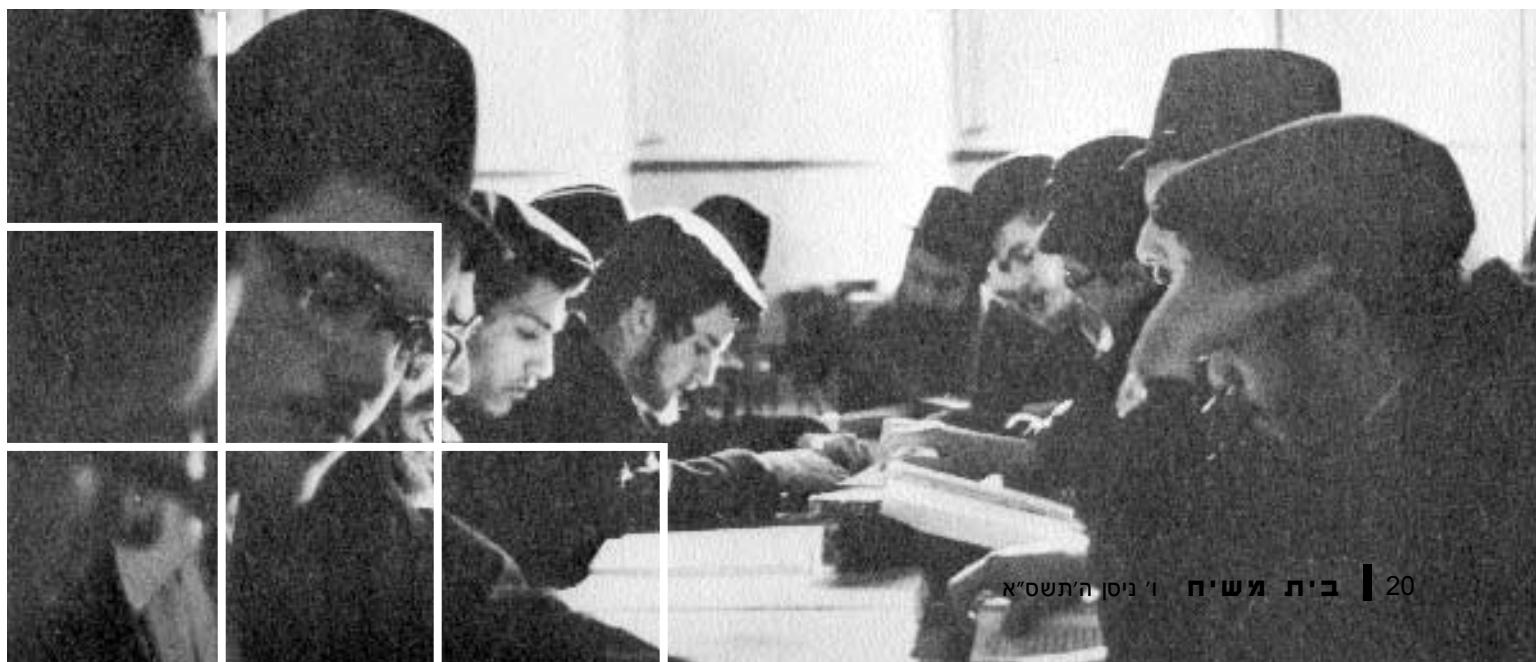

רב-שיח

מִשְׁנָה

לְתַחֲמָמִים

**מրתק היה להגיע אל תל-אביב, העיר העברית הראשונה, ולהיפגש
שם עם כמה מצעריו תל-אביב, דמויות מוכרות ב"שיינקין" שהפכו
והיו ל"תמיימים" מן המניין בזכות פועלתו הברוכה של מרכז חב"ד
ליobaoויטש בתל-אביב ● שלושתם התקרבו לרבי
ולחכ"ד בשנים האחרונות, ומրתק היה לשמע מה הביא
את הצעיריהם הללו להתקרב אל הרבי מלך המשיח
ולחסידות ●**

מאת: מנחים זיגלבויים

אייל ריס: גם אני ליד תל אביב, וגדלתי
בצפון תל אביב.

הקשר שלי עם חב"ד החל לפני כתשע
שנתיים, בשנת תשנ"ב, לאחר שסיימתי את
השירות הצבאי. עשתי אז תואר ראשון
באוניברסיטה היסטוריה ובמדעי המדינה.
באوتה תקופה היה לי שכן ר' יצחק (איציק)
רוטר, כיוום תושב כפר חב"ד. הקשר הראשון
שלנו היה במלחמות המפרץ כשהזמין אותו
הביתה לסעודה שבת. בעקבות זאת נוצר
קשר חזק בני ובין הרב יוסף גערליצקי
שהזמין אותו לבתו בשבת, וכך התהדק
הקשר שלי עם חב"ד עם הרב גערליצקי
פרט. לאחר שניהיתי שומר מצוות נסעתי
לلمוד בישיבת חב"ד בצפת.

בשונה מך, אני עוד זכיתי לראות את
הרבי. זה היה בשנת תשנ"ג הגעתி ל-70-
77 ביום שישי אחר הצהרים. הייתה בי התרגשות
עצומה. חזי שעה לאחר שנכנסתי ל-77
בקושי הספקתי לשנות משהו, ולפתח הודיעו
שיש מנהה והרבבי יוצא. תפsti מקומ עמדה,
וחתונתי בהתרגשות לראות את הרבי
ראשונה בחמי. אני נעמד בדיחלו לראות את
הרבי. עם סיום התפילה הרבי יצא לmorפסת,
שם הוא היה בערך ארבעים שנים מעודד את
שירות הקדוש של "ייחי אדוןנו".

אספר כאן על ההרגשה האישית שלי
באותן שנים ארוכות. בעשורים השניים
הראשונים הרבי סקר את הקהלה סקירה
כללית, ואני זכר שבחאותן שנים ביקשתי
בליבי שהרבבי יסתכל עלי.
כאלו הרבי שמע את בקשתי הפנימית,
ובאותה שנה הפנה הרבי את מבטו הקדוש

למדתי משפטים באוניברסיטה בבריטון שם
הוואטי תואר שני במשפטים. ביום אני
משמש מנכ"ל חברה הפועלת בשוק
הבינלאומי. זה היה לפני כש שנים.

למעשה לא הייתי מגיע לעולם לבית
חכ"ד המקומי, לא מצאתי בו עניין, הגעתי
שם רק כדי לא להעליב חבר שבקש ממני
מאד לבוא. הוא הבטיח לי שהרב שם יהיה
איש כלבבי, ולא רב יאודוק.

על הרבי מה"מ לא ידעתי כלום, אפילו לא...
על השיקות בין הרבי מליבויטש לחכ"ד...
כשהחבר בקש שאבוא לחכ"ד האוז"
אמרתי ימה? לאלו שמנחים תפילין עם
אנשים ברוחוב? – בשום אופן לא. הוא ב"ה
אני עצמי עומד כאן בשייןין למטה ומניה
תפילין עם אחרים.

התקרבות לייהדות היתה איטית יחסית,
ונמשכה חודשים ארוכים. לתקופה קקרה
חוותי בתל-אביב, שם יצרתי קשר עם מרכז
חכ"ד והגעתי להשתתף בשיעורי החסידות
שמסר הרב גערליצקי. מיד שבת התארחתי
aczlo בסעודות שבת. את הדחיפה הרצינית
קיבנתי ורק לאחר תשעה חדשניים שנשעתי
לקראון-הייטס במסגרת "פגישה", בימי שבת
ויום ראשון. זה היה בתחילת תשנ"ו. לאחר
אותה שבת התחנתי להתפלל שלוש פעמים
ביום, לשמר כשרות שבת.

הדבר שחולל بي יותר מכל את השינוי
הפנימי היו תפילות השבת בחוותו של הרבי.
שינוי מעשי החל רק לאחר מכון שהגעתי
לאזר והצטרופתי לשיבת חב"ד בצתת; כאן,
קיבلتني את הzcורה והמשמעות של חב"דניק,
חסיד חב"ד.

א בצתת ואיש 'שיינקין' מובהק (אייל
ריס); אברך צעיר, עורך מצלח (רון
טוטרץ); בחור צער שהוא עד לאחורה גם
איש מחשבים בצה"ל, אף הוא בוגר 'שיינקין'
mobek (שי סולומון) – התאספו יחד, בכדי
לשוחח בהיבטים שונים אודוטה המהיגות של
הרבי, ולעומוד על הפעולות החב"דיות כפי
שהיא כיוס.

topic כדי שהה אתכם, ספר כל אחד מהם
את סיפורו האישי המרתק, איש איש מזוית
ראינו והש��תו, איש והואר חייו ממנה
הוא בא. ההבדלים והרקע השונה – רק
השלימו פסיפס נחדר של חסידים הדבוקים
לרבי ולחסידות בכל ליבם ונפשם. איש לא
היה משער כי הללו הגיעו לייהדות רק לפני
שנתיים לאורךות.

הצד השווה שבhem שכולם מפרוטו של
הרב יוסף שמואל גערליצקי, רב ששל מרכז
חכ"ד לוואויטש בתל-אביב – שעלה פי
בקשו ננעלו שלושתם להתפנות מעיסוקיהם
ולספר על חייהם.

● **תחילת היהתי מבקש שכל אחד יציג
את עצמו.**

רון טוטרץ: אני ישראלי, גדלתי הילד צפון
תל אביבי. בוגר גימנסיה הרצליה, שירות
בצה"ל.

התחלתי להתקרוב לחכ"ד באמצעות הרב
שמואל פוזר שליח הרבי בבריטון לו אני
חייב את עשיית הצדדים הראשונים ביהדות
ועמו אני מתיעץ גם היום. באותו תקופה

אייל ריס

מנכ"ל מרכז אסנת' בцеפת ואיש שינקין' מובהק

הרב, הצלחה שלו היא גדולה ביותר. ואת זה אני לא חידשתי. אני רואה כאן את שי סולומון היושב עמו. אני זכר כיצד הוא הגיע בפעם הראשונה לרב גערליצקי בביתה בליל שבת והביא עמו את כל החבריה משינקין. שיו: (מחיק במכונה): החברים באמת לא התנהגו לפי הקוד שצורך להתנהג ליד שולחן. שבת.

רונ: הם באו לצחוק על הרוב, והם לא ידעו שהרב צחק עליהם; הנה שי יושב כאן אצנו, ועל כך נאמר צחוק מי צוחק אחרון...

• • •

האם נכון לומר כי רמת ההפצת כוים, קיימת לבדוק כמו ביום הטובי של ליבאואיטש?

אייל: אכן, אני עובד היום במכון אסנת' בцеפת שננו מרכז להפצת יהדות וחסידות. המכון מצליח מאד זה 18 שנה, ויש בו תנועה של אלפי סטודנטים בשנה. יש לנו תוכניות שונות ביהדות, סמינרים וכדומה. בכל חוות אנו עורכים סמיניר שזכה לאלה כשים משתפים מכל הארץ. אני רואה שאנשים רוצהים דרך ומשמעות. כיום אנחנו עוסקים יותר שאות וביתר עוז בהפצת יהדות. אני מוקף באנשים שעובדים לא ליאוות בהפצת המיעינות. כי תמו לא עיבב את תנופת של הפצת המיעינות.

אייל: הייתי באחד מכינוסי השלחים לפני שניםיים. רואים לא ספר שחבי"ד ממשיכה בשליחותו של הרב בייטר שאט. אם כי, נכון אמם שגם כיום מרגשיים את הרב בכל צעד ושלל, אבל חובה לדעת כי זה לא מכב הרצו, הרי אנחנו רוצים לראות את הרב בعينים גשמיות.

העתם ללייבאואיטש כאשר כבר לא רוא את הרבי בעניبشر, מה בעצם 'ליך' אתם?

רונ שטורך: כמה שלוחים שאלו אותי את השאלה הזאת; הם טענו שפעם היו לוחחים את המתקרבים לרבי, והסבירו הזה היה מקרוב יותר מכל — אבל כיצד ניתן היום לקרב אותם.

התשובה לכך אינה פשוטה, אבל אני באופן אישי הבנתי מtopic התובנות על היהדות של היום, שחבי"ד זה משחו אחר למורי מארגניchorah בתשובה אחרים, וכך שני, שהרב הוא משחו אחר למורי. מדובר בתנועה שכלה אין לה קioms ללא הרבי. זו לא תנועה המהווה מקבץ אנשים שעושים פעילות, אלא מקבץ אנשים שנוטנים ביטוי לדרכיו של אדם אחד — והדבר הזה השפי עלי הרבה.

רונ שטורך: עד היום אני אומר שהבדל בין שליח מצלי'ו שליח 'סופר מצלי'ו, זה ברמת מסירות נפש שהוא נotonin. כשהשליח מוסר את נפשו ללא חשבון עבר עניין של

אלוי, ובעשרים שניות הבאות עד שנסגר הולון הרביה הסתכל רק לעברי. הרגשתי שהרב מפלח את הנשמה שלו ומכויס בה או רוגד. אותו מבט מלוחה אותו בצדקה היה עד היום. כשלוי שטופ דמעות התבהרו אצל לפצע דבריו של המשפיק בczefת שאמור שהרב זה הכל, והכל זה הרבי.

לאחר מכן היתי ב-77 עוד חמישה שבועות, שם גם זכיתי להכיר את רעיה.

שי סולומון: התקראתי לחבי"ד לפני חמיש שנים. היה זה כשהרב גערליצקי יחד עם רון שטורך עמדו ברחוב שינקין הנהיכו תפילין עם העורבים ושבים. זה היה בתקופת מערכת בחירות, ואני עמדתי בדוכן של מר"ץ וחילקתי חומר תעולה של המפלגה.

רונ שטורך: אכן, זה היה שבועיים לפני הבחירות, בשינקין עמדו אז הרבה דוכנים. שי עמד עם החבירה של מר"ץ, הוא היה על סקטים ובגדים זורקים וחילק סטיקרים. ניגשתי לדוכן שלהם ואמרתי שכלי שמנציא כאן מזומנים לבוא ולהניח תפילין. שי ענה והגיע להניח תפילין, ואז הרב גערליצקי החל לדבר אליו וכן החל הקשר.

שי: כן, כך היה. הניחתי תפילין. לא יודע למה ניגשתי להניח תפילין, זה לא היה בבחירה מחושבת מראש, ניגשתי באופן טבעי. באותו שיחה עם הרב גערליצקי, הוא שזמין אותי לשבת, והגעתי. הייתה אוירה מאד טובה.

באותה תקופה היו מגיעים לסעודת שבת אצל הרבה חביבה צערום, והיתה אוירה מיוחדת.

(הכל מהנהנים בהסכם): שולחן שבת אצל הרב גערליצקי זה חוויה מיוחדת, על זה בלבד צריך לכתוב כתבה...

• • •

סידרת מעגל

מספר שי סולומון: כפי שספר, התתקורות של לייהודת החלה בכך שהרב גערליצקי ורונ שטורך עמדו ברחוב שינקין והניחו תפילין לעורבים ושבים. אני עצמי עמדתי על סקטים בחולצה של מר"ץ וعليה מדבקות של מר"ץ, וחילקתי חומר תעולה לעורבים ושבים. זה היה בעיצום של ימי הבחירות 96. בעקבות אותה פגישה נוצר הקשר בין

ובין הרב גערליצקי, וכן התקראתי לייהודת המשעה כמו חזר על עצמו במדוייק בבחירות האחוריות, אבל הפעם היתי בצד השני. עמדתי ברחוב שינקין והצעתו לעורבים ושבים להניח תפילין. לא הרחק מatanנו עמד פועל מרד"ץ וחילק חומר תעולה מפלגתי לקרים הבחירה. ניגשתי אל הדוכן שלהם והומנתית אותם להניח תפילין. כעבור כמה דקות הגיע אליו אחד עם חולצה וסטיקרים של מר"ץ וביקש להניח תפילין. פתאום הבזיקה לי אותה תמונה לפני שלוש שנים, בדיקות תמונה רק אני עומד בצד השני. לך רגע ארוך עד שהתעשתי...

**ר' שטורך
עורך דין במקצועו וכיום מנכ"ל חקרה מצליה**

תמו. אולם כשאומרים להם דברים בשם הרבי באופן הcéי פשוט, הדברים מתקבלים בקלות. לעומת זאת אצל אנשים דתיים זה קצת יותר קשה, בקהילה הזאת יש לאנשים מטענים נושנים על שיטת חב"ד, כיון שלא כל אחד יש כבר את הדרך שלו.

איפלו בעניינים של אידישקייט' אתה כל הזמן נשאל שאלות, וכחבי"ז ניקי, איפלו מבלי לכוון, על המשפט הראשון או השני אתה מאוצר משהו מתרתו או השקפותו של הרבי. הרוחם של יוצאים יהודים מהמקום הוא הרבי הדברים מתקבלים יותר.

אייל: במכון 'אסנט' בצתת בו אני עובד היום, אנו מארחים במשך כל חודש המוני אנשים, ונitin לראות במוחש שאנשים רוצחים רבינו, מחפשים רבינו. בדרך המבולבל והנבווד שלנו, אנשים מರושים שחסירה האמת, המכפנן איננו. שאני אומר שהרבינו אנו, הרבי דורש והרבינו רוצה — בלשון הווה — הדברים מתקבלים. שאני אומר 'אני נוסע לרבי', זה מתקבל בקלות.

שי סולומון: אני מסתובב בקרוב אנשי מחשבים בחיל קשר ומניח תפילים עם חילימים. שאני רואה מישחו עם בעיה כלשהי אני משתדל לעזור לו, בין השאר בכתיבת מכתב לרבי. אני עושה את זה הרבה פעמים. ואנשים מסכימים וכותבים לרבי ומקבלים תשובה, תשובה מדויקות.

הנחתתי תפילים לחיל צער, לידו עמד חיל נוסף והצעתי לו גם להניח תפילה. בתוך כך ראיתי שימושו מעיך על לבו, והצעתי לו לת' רבבי.

זה מפלא, שבחרוים עם 'ראש פתוח', מבני עין, מסכימים ל'ת' רבבי שהיה מעשה דרך ניסית ושמיניית על-טבעית. לפני שבועות ספורים היהי באבטחה

של המפלגה, חולצה עם סמל המפלגה, וביקש להניח תפילה. לאחר כמה שנים התעתשי ושאלתי אותו למה הוא הגיע, והוא ענה לי 'ראייתי שאתה עושה את זה באבהה, אז החלטתי לבוא'.

אם אתה רוצה לראות שיש רבוי בתל אביב, העיר שהיא למעשה סמל החילוניות. תורה איזו פעילות ברוחה נעשית היום בתל אביב. יש אנשים בתל-אביב שאפילו שלא לכארה, לא נמצא אנתנו, אבל אתה רואה את הפעולות שנעשית היום; אתה מרגיש את הרוח של היופרצטי' — וזה הנס הגדול.

• • •

• גם היום הרבי מנהיג את העולם, כיצד מרגישים זאת? ואיך בכלל הנושא של מהנהיגות הרבי מתקבע בקרוב אנשים מן ה'חוץ'?

ר' שטורך: אני רוצה לספר לך אפיוזדה. לפני ימים אחדים קיבלתי טלפון מאיש מחשבים מהבולטים בתחוםו בארץ, והוא רצה להתייעץ איתי בנוגע לעניין מסוים. כמה דקות לאחר שסיימו את השיחה, הוא התקשר אליו שנית ושאל אותו איך מבקשים היום ברוכה מהרבינו. הסברתי לו איך מבקשים ברוכה מהרבינו באגירות קודש. הוא שלח לי ביאמיילי מכתב לרבי, והנכsty עבورو באגירות קודש, וקיבל תשובה ברורה מאד בנושא עשר בשבייל שתתעשר' וברכה להצלחה.

זו דוגמא של יחס של אנשים למנהיגות הרבי. למעשה, התיי מפודד בין אנשים דתיים לבין אנשים לא דתיים. הללו מוכנים לקבל מאנו סיורים על הרב, ענייני תורה של הרב כמו בשנים הקודמות, למורות מר"ץ לידי, הגעתו והנחתיו שם תפילים. פתאום בא איש מר"ץ, יכול עטו סטירקים

שי סולומון: לגבי מה שאיל אמר שהכל ממשיך כמו שצרכיך ביתר שאת ויתר עוז, איני יכול להבין את הדברים הללו. הרי כבר רן אמר זאת קודם שחב"ד זה רבוי ורבוי זה חב"ד, ואיך הכל ממשיך כרגע בזמן שאין רואים את הרבי.

אייל: התיחסתי קודם לעניין הזה, שמצד אחד יש אנשים שנשחפים לעניין של דוקאicut להוציא יותר, ומצד שני אמרתי שזה לא מספק לנו ו אנחנו וזכים לראות את הרבי בעינים גשמיות, ואל תשכח شي, שאתה תוצאה של העניין הזה, של המשך הפעולות. ש: אני דוגמא חייה בכך שהחברה לא הפסקו לצאת למבצעים... בכל אופן, אני מסתובב בתחום המחשבים, ובין עובודתי להנחת תפילים, ושירות באידישקייט. מחקח חומר של יהדות. אפילו שאני מסתובב בקרב אנשים חשובים, אני מחשבים, אנשים מקבלים את הדברים.

לעומת זאת, ניתן להיווכח במידה רבה יותר של יאנט', איפלו של צעירים שהגיעו מבתים מסורתיים, בהם עשו קידוש והדרילקו נורות שבת; לאנשים יש משחו בלבם נגד הדת.

דווקא בשלב זה, הדרך של חב"ד בולטות לטובה. כשהזכיררים את השם חב"ד, אנשים לא מעקמים את האף. כשהזכיררים בשם חב"ד הרוי הוא מוכן להניח תפילים, ולבבל חומר הסבריה יהודי, ולשםען על אידישקייט, מה שאין כן אילו הייתי מגיע בשם מפלגה ואיפלו חרדיות-דתית אחרת. כשהבאים בשם הרבי זה נקלט הרבה יותר טוב.

שאני עומד היום בשנייןין ומניח תפילה. אנשים מבקשים לדעת מטעם מי אני עומד. כשאני אומר שאני מטעם חב"ד, אומרים 'חביר' זה טוב. — חשבתי לעצמי מדוע זה באמת כך? שאلتני פעם את אחד האנשים מה ההבדל בשיביל בין חב"ד לש"ס, הרוי חב"ד יותר חרדים מש"ס, דעתיהם יותר קיצונית מבחינה מדינית ודתית? — והוא השיב לי, שהדרך של חב"ד זו דרך של אהבת ישראל, שבאמת אפשר להם מהיהודי שיתקרב למסורת; אין לחב"ד אינטרס כלכלי או פוליטי.

אני חוש שהתפיסה של אנשים מסוימים נובעת מהתראה ממה שהמפלגות הדתיות מדורות להם — גורם לכך שישנו את היהדות. זה לא נחלת הכלל. למשל, עמדתי בשנייןין לפני הבחירות. היה דוכן של מר"ץ לידיו, הגעתו והנחתיו שם תפילים. פתאום בא איש מר"ץ, יכול עטו סטירקים

(שי סולומון)

בוגר 'שינקין' מובהק. היה איש מחשבים בצה"ל

לאמרית "מכניסי רחמים", ובמילא, אין זו נוגע ושיקץ לנוכח הfdfו שעניינו בקשת רחמים ("אנא לעור רחמים רבים"), ולא ביאור ההיתר על זה.

ב) ובנוגע להנושך "מקור הרחמים" – אין צורך ליתן לרבי "כתובות" מהicken לעור רחמים, הוא יודע בעצמו מהicken לעור רחמים... ואולי רצונו לעור רחמים ממדריגא יותר מאשר "מקור הרחמים".

כך מוח'ח אדמור'ר הי' אמנים כתוב נוסח זה, אבל, זהה הננה שלו, ואין זה ראי' שמסנו – שלא מבינים בעניינים של רבי ("רבייסקע זאכן") – צרכיהם לכתוב כן.

(תורת מנחם א' עמי 40)

הכל. ובפרט על פי תורת החסידות המדגישה אהבת ישראל ביוטר וביתור, עד שאהבת ישראל, אהבת התורה ואהבת השם הכל חד הוא. וביחוד שמחה של חתונה, שהוא עניין של דורו דורות, שכן נוסח הברכה המקובל והמקודש "בנין עדי עד". והධוק בזה ג'כ' במשל הבניין, שהעקר בו היסוד שיהא חזק ומוצק, ולא נוגע בהז העובר ושב וכוכ'. ויסוד הבית היהודי המבטייח שייה' בנוי עדי עד, הוא התורה והמצוות, שאושר איש ישראלי תלוי בהן לא רק ברוחניות כ"א גם ב�性יות, שהتورה היא תורה חיים, כפשוות ג'כ', בעולם הזה הגשמי.

(אג"ק זי"ד עמי' תשצג)

להיות בהתאחדות גמורה

מכتبו במועדו הגעני ושמחתני במאד מאד על האמור בו, ות"ל بعد זה, אכפול דברי כי לענג ולמשיב נפש היו לי בדבריו, כי יקר לי מאד מאד האבים והתקשרותם של אונ"ש שי' בפרט, ויראי אלקים בכלל, אשר לויל ידעו אהובינו וידידנו יחיו גודל הקורת רוח אשר עושים לי בכתבם מהנעשה אתם עם ועם ב"ב" היו כתובים בעיתים קרובות יותר.

אמת הדבר כי עתותינו נתונים המה לעובודה בלי הרף (יחזק הש"ית בראותו בתוך אהובי"ש ויצליה לי בגור'ר) אהבת אחיכם היא אחד העטרות העולות על כולנה, ועד אשר יזכה הש"ית להתראות בשבע שמחות צרייכים להיות בהתאחדות גמורה עיי' כתיבת להה"פ, כי כן היא האהבה והתקשרות האמיתית שהמוקום אינו חזץ וכן הוא גם בעניין הזמן אשר בכ"ע ובכל זמן צרייכים להיות מוקשרים במחשבה.

מכتب כ"ק אדמור'ר הרוי"צ - בית משיח גלון (310)

ישובים במשמר הנגב. כשהגעתי לשם חיפשתי מה עלי לעשות שם, וכך התחלתי לשוחח עם חילימ, ודיברנו מה המשמעות של היהודי, ומה פשר הענן של שמירת תורה ומצוות. היה שם בחור עם כיפה סרוגה, שספר ליל על בעיות שיש לו. הצעתי לו ל ת רבי, והסבירתי לו שזה לא משחק, אלא עניין רציני, והוא אכן קיבל ברכה יפה ומשמעותית. הדבר עורר גם את החילימ האחרים ל ת רבי.

לאחר שאני מדבר עם אנשים פשוטות על מהיגותו של הרבי, קורה שאנשים "תופסים את עצמן" לפטע ושאלים יהרי לא רואים את הרבי' ואז אני מסביר להם ששם דבר לא השתנה גם לאחר ג' תמו.

המשך 29

ובלי שرك אפילו אם המצב אינו כדבעי ובמילא גם ההודעה תוכנה בהתאם זהה. לא רק שכן להנצל על עיים אודות זה, כי פשוטיא שאין להעלים העוניים כמו שם לאמיתתם, וכיידע ההנאה בזה מחסדים ואנ"ש בדורות שלפנינו ובפרט בדורנו דור יתום שנוסף על הטעימים דעתה הוא גם העניין שס"ס נמצאים מודיעים ע"ד עניינים בלתי משכני ערך רצון מאותם שלע"ע אmins אהובים ובמילא און נרתעים מהגומות והוספה, אשר מובן שכשקדמה לזה ההודעה מאוהבים וידידים מונעים עי"ז עג"נ' נספת ואין להאריך בדבר הפשט, וכמובן ג'כ' שהדברים הנ"ל אמרוים הם גם לפני שאר אנ"ש אשר במחנו הט'.

(אג"ק זי"ד עמי' ששה)

לבשר על השתפרות

...ת"ח על הבשוי"ט מהטבת מצב בריאות הווע"ח אי"א מו"ה . . ולפלא שבעצמו לא הודיע עדי'ז, והרי זהו אחד האופנים בקיום מצות אהבת לרעך כמוך עיי' שימושים לב איש הישראלי בשורה טובה ובפרט זה שהודיע מוקדם ע"ד המצב שלפני היטול, ורק'ל, וכנראה שפטגס רבני הוזן אשר אהבת לרעך כמוך היא כליל וגם חד עם אהבת את ה' אלקיך, עדין לא חדר לכל החוגים.

(אג"ק זי"ד עמי' ששה)

בשורות מאירועי שמחות

نعم ליהכינו, עכ"פ בכתב, ולקבב הידעה המשמחת ע"ד נשואיו בקרוב. שהרי כל ישראל בבחינת קומה שלמה, ושמחתו של כל אחד ואחת בישראל היא גם שמחתו של

לשנת המאה

תבתבו ותחתמו

ע"י מומצאים, משא"כ הבקשה באמצעות נשות (בנ"י) — שהם מעלה מלאכים — אינה נחשבת לבקשה ע"י מומצאים, כיון ש"כל ישראל שותפים וגור' אי' ונפש אי', וכשאי' מצטרע גם חבירו מרגיש ועמו מצטרע.. וכיון שניהם בצער טוב יותר שכינס הראש (לבקש רחמים) משיכנס הרجل, עד"מ הת"ח הוא הראש כו", ובפרט נשאי ישראלי, שהם ראשיאי אלפי ישראלי", בחינת "ראש". ומהן גם שלא שיקד כאן הכל ש"יפפה תפלה החולה לעצמו מתפלת אחרים עליו" — כי, ככל זה הוא בוגנוו ל"אחרים", משא"כ בוגנוו נשאי ישראלי, שאינם "אחרים", אלא "ראשיאי אלפי ישראלי" יפה תפלם כ"תפלה החולה לעצמו" — כשם שהראש מתפלל עבורה الرجل.

ואדרבה: תפלים של נשאי ישראלי יפה מתפלת החולה עצמו, כי, הנשיא שהוא הראש, מרגיש את החולי יותר מהרجل, שהרי: (א) הראש הוא עלה מהרجل להיותו מקום משכן השכל, (ב) וגם זה שהרجل מרגיש את החולי אינו אלא ע"י הגדים שנמשכים מההמוות, כיון שכל עניין ההרגש הוא מהומו דוקא.

אמנם, כל זה הוא רקCSI כשיודע שהוא "רجل", ומתרasser לגמרי ("ער גיט זיך איבער איןגןאנץ") לה"ראש", שהוא הרב, משא"כ כחוشب שגם לו בעצמו יש ראש, ובמצב זה בא אל הרב ליתן פדיון, איזי מתעוררת שאלה

של הרבי מתוך קבלת על מוחלטת. כמובן יש מקום לשאלת: כיצד אפשר לומר שהוא עזבונו אין לו ראש — כיון שנטווה בתורה להניא תפילה של ראש, בעצם שיש לו גם ראש?! והמענה על זה — מבהיר כ"ק מו"ח אדמור' בהשחה בענין הקבלת על ד"י אש חיל: "דער סאלדאט האט קיין קאף ניט. מיהאט אמאל געזאנט, אז א סאלדאט האט בלויו א קאף אוור' וויאס ער זאל טראגן דעם פאס פון דעם ביקס" (החיליל — אין לו ראש. עם היוו אומרים בראשו של החליל הוא רק בשביל לשאת את חגורת הרובה). עניין זה נוגע גם לכתיבת "פדיון" לרבי — ובהקדמה:

מושולח אחד, "א פעטאהח" (שוטה), כשהיו נתונים לו "פדיון" למסור לרב, הי' מסרב ליקח, אמרו, שצורך לבקש מהקב"ה בעצמו, ולא ע"י מומצאים. והאמת היא — כמבואר בתשובה של החותם סופר,

— ולהעיר שבספריו של החותם סופר מצינו רעיונות חסידיים ("עס ווארכן זיך דורך" חסידייש וווערטער") שכון, החותם סופר הי' תלמיד מובהק של ר' נתן אדרל, תלמידו המגיד — שיש הפרש בין מלאכים לנשות, שהבקשה באמצעות מלאכים נחשבת לבקשה

חשיבות הכתיבה

התקשרות לראש

...ובאותיות פשוטות: כא"א מישראל, עם כל מעלוויות ועובדתו עליו להיות דובוק וקשרו לאטפתות דמשה" — "רבי" — שעיל ידו דוקא מתקשר עם ה' אלקינו; וכמפורש בנהלה דתורה, במקילתאעה פ"וויאמיינו בה' ובמשה עבדוי, שכל מי שמאמין במשה עבדו, הריע"ז כלו מאמין בה'. ויתירה מזו: כל עניינו של כא"א מישראל הן בנסיבות והן ברוחניות תליים hon בהנשיא. וג"ז אינו עניין הנאמר רק בקבלה וחסידות, אלא מפורש הוא בगמ': "מי שיש לו חולה בביתו יילך אצל חכם ויבקש עליו ורחמים" — היינו שה"חולה" — hon בגופו והן בנש망תו, שעדיין חסורה השלימות בעבודתו לקונו — אין די לו בזה שהוא עצמו (או זולתו מב"ב) יבקש רחמים לרופאה (למחלתו בגויר), אלא צריך הוא לתפילתו של "חכם" והיא היא הפועלת להיות יושב ורופא לו".

(לק"ש זי"א עמ' 173)

* * *

... עניין הקבלת על מודגש ביותר בהיחס של חסיד אל הרבי — כי, בידיעו שהוא אינו אלא "ריגל", והרב הוא "הראש", היה מתmarsר לגמרי ("ער גיט זיך איבער איןגןאנץ") אל הרב, ומקיים את הוראותיו

המבצע האדיר "כותבים לרבי", בו נקראים אנ"ש וחתמים להשפיע על עשרה יהודים ל-ת רבי – תופס תאוצה ● בקשר עם המבצע, הננו מביאים כאן את הפרק "כותבים לרבי" מתוך חוברת ההכנה ל'א ניסן, ובו לקט שיחות, אגרות קודש וסיפורים על מעלה וחשיבות הכתיבד לנשיה הדור ● כתיבה וחתימה טובה

הכתב – מבטלת עניינים שליליים

... וכבר כתבתי לאחדים מאנ"ש שם היו מתאצחים ובמשך הזמן מתרגלים כתובם מכתבים בשורות טובות, הרי בטח שמדובר בזמן היו פוטרים אותם מכמה עניינים משונים שהמסובב מהם הוא כתיבת מכתב, כי הרוי אין לנו יודע עד מה, ואפשר כל העניין הוא בשליל שני יהודים יבואו בקשרו עוד הפעם, ובאופן של קירוב הלבבות, עניינה גורם נחת רוח למעלה מעלה, וכਮון ממה שנטバラ בלקות ד"ה החלצו בדרך מצותיך, מצות אהבת ישראל וכו'.

(אג"ק זי"ב נム' גען)

* * *

... כמו שהוא שכבר אמרתי לו או שכתבתי פעמי שהלאוי היו מתרגלים אנ"ש להודי שישנם בשווי שעייז היו ממעטים מלמעלה ההודעה לכאן בעניינים מהנ"ל, אף שבס בימי רבנו הזקן כבר התאוננו על הנהגה דשתיקה מבושוו"ט וכו', אבל בעניינים כגון דא אין זה ממש היהר ואפלו לא להוראת היטר להדור שלאחריו זה, כיון שעוד אז עשו רבותינו מחהה בתוקף נגד הנהגה.

(אג"ק זי"ד נמ' נב)

טוב ושמחה יקר ביתו.
(אג"ק זי"ד נמ' תכט)

עצמם הכתב – פועלת

... אמנס, בעין זו (התגברות על הירידה) אין כלל אחד לילך בדרכם שלו ("מייט איינגענע דרכיכים"), אלא צרכיהם לבוא ולשאול אצל הרבי, משה רבינו שבדור, וע"פ הוראותיו יש להתזוק ולשאוף לעליי שתבואו לאחרי וע"י הירידה. זאת ועוד:

... גם כאשר הרביינו אומר לו בפירוש מה לישות – אם משום שהוא עניין שהרבינו אין יכול להורות לו משום שהוא עניין ש"הבא לימליך אין מוריין לו", או משום שרצונו של הרבי שבואה לעניין זה בכח עצמו – הרי, ע"י השאלה אצל הרבי וההתמסורת אליו, ידע וכייר ("יוציא ער דערהערן") דעתו של הרבי גם בעניינים שהרבינו אומר לו בפירוש.

וע"ד שמצוינו בנוועע לפדיון נפש כידוע אצל חסידים שכשר כתובים פדיון ושולחים אל הרבי, נפעلت כבר הפעולה גם אם הפדיון לא הגיע עדיין לידי הרבי ובמילא לא ראה בענייןبشر. – על החסיד לישות את שלו, להתמסר אל הרבי ולסמווך עליו, וכאשר הוא עושה את שלו ומצדו אין שום מניעות, אז נפעל כבר העניין ע"י הרבי.

(תורת מנחם חלק ג', נמ' 237)

בנוגע להענין דמוצע. – בונגע לשאלת עצה אצל הרבי, הרי, עצה יכולם לשאול אצל כל יהודי. אבל בונגע לנטילת פדיון – מתעוררת שאלה בונגע להענין דמוצע.
(תורת מנחם חלק ד' נמ' 21)

מצוות אהבת ישראל

... ת"ח על כתבו מההתעודות בימי הסגולה שעברו, ובודאי גם להבא ינהג במנהג טוב זה, והרי גם זה נכנס במצווי הש"ית שהוא כלל גדול בתורה ואהבת לרעך כמוך לגמורים נחת רוח פנימי לאיש הישראלי ובמרבית המכtabים שמתקבלים הרי לעיל מעטים המכtabים בתוכן גורם קורת רוח שלכן יקר יותר כל מכתב זהה. ויה"ר שההתעודות הניל' וכן אלו שבעתיד יביאו לפועלות גם במעשה נוסף על ערךן מצד עצמן שגם זה אין די באור, ובכל זה גדול עוד המעשה וכדבר משנה, המעשה עיקר.
(אג"ק זילק זי"ג נמ' קסד)

גורם שמחה

... ובודאי כשהיה לו בשוו"ט בזוה לא ימנע הטוב מהיהודים, והרי זה אחד מפרטי המצוואה היוסdet ואהבת לרעך כמוך, לגמורים שמחה לאיש היהודי, אשר אם בכל התקופות נשתווקו לזה, עכבי"כ בתקופתנו זו רבת התלאות, ורבת היגון, שכל עניין של

גם הטיוויטה לאחר הטבילה

החסיד ר' בן-ציון רסקין היה מקשור מאוד-מאוד לכ"ק אדמור"ר מהורש"ב נ"ע, ובכל ערב שבת היה רג'il לכתוב מכתב לאדמור"ר נ"ע. פעם קרה שבחמש' כמה שבועות לא קיבל ממנו אדמור"ר נ"ע מכתב והזדמן לאחר-כך היה האצל אדמור"ר נ"ע וכשהוא שאל אותו מדוע לא קיבל ממנו בחמש' כמה שבועות מכתב רגיל. וננה רב"ץ שבאותו זמן היה במקומות שלא היה שם מקווה ועל-כן לא כתב. ואמר הרב הרש"ב בזאת: אפילו א פדיין וואס איז איבערגשריבען פון א פדיין וואס מען איז פריער נישט געווען אין וואסער, איז מיר שווער צו ליינען [= גם פדיין שנתקפ מפדיין שכחtab מבלי לטבול קודם לכן, קשה לי לקראו], קלומר שוגם את הטיוויטה הראשונה יש לכתוב רק לאחר הטבילה.

(כפר ח"ב"ז)

טבילה קודמת לכתיבה

תמים אי כתב מכתב לרבי, והרבי ביקש מהרב חמ"א חדוק, לבירר מהבחירה מתני' הי' פעם האחרונה שהליך למקווה קודם שכתב אליו והרבי ביקש להסביר לו מידי.

הרב חדוק הלק לברר ואכן הי' זמן ארוך שהבחירה לא הלך למקווה...

(מרשימות א' מאנ"ש – תשורה)

לאי מהא"ק שכחtab מכתב לרבי, כתב הרבי שבכללו הוא מזכיר כל השמות הנזכרים במכתבים על הציון, ובמילא מכאן ואילך יlk למקווה קודם שכחtab מכתב...
(מרשימות הנ"ל)

... ולפלה שמשך כל הזמן לא הי' ממנו כל מכתבים, והרי ידוע פסק תורה"ק שכל יומא ויוםא צ"ל עביד עבידתי, וכשידועים שאריכים להודיעו למי עד'ז הי' מוסף מוץ' וכח להגדלת הפעולות עד' אמר רוז'ל אילו הי' יודע ראנבן וכוי והרי גם בסמכתבו זה כתוב בקיצור נמרץ.

(אג"ק דיז' נעמ' לב')

... ולפלה שאין מודיע כלל מפעולות כמו אלו. והרי וואים במוחש אשר הסדר דהצנע, לכת בכונן ذה – מביא להמעטת הפעולות, ואפילו את'ל שטובה היא בעבודת האדם לעצמו כיון שע"ז נתמעט החשש לישות עצמו במהorchesh טובת הפרט בזה – לעומת התועלות שאפשר להביא לרבים על ידי הפצת המיעינות, וק"ל. וייל שגם ע"ז נאמר אל תצדקה הרבה.

(אג"ק דיז' נעמ' שנג)

* * *

... מובן שבהאמור אין העיקר שיודיע לי מהנעשה והעיקר הוא הבפועל ממש. בכל זה מטיבו בני אדם, אשר כשיודעים מראשים, שאודות פועלותיהם עליהם להודיעו לאחרים, גם זה מזרז אותם לפועל בתוספת כח ובתוספת מרצ ואומץ, נוסף על העניין, שכאשר מבשרים טוב בהאמור משמחים ומקיימים עי' מצות אהבת רעך במודש שהוא כל גдол תורה.

(אג"ק דיז' נעמ' תעוו)

עד' פטגס כ"ק מו"ח אדמור"ר שישנים "צירות-חסידים", דבעת שטוב להם אין "באיס", כשמיטילים עליהם שליחות בהפקת המעינויו משתמטים כו', ורק כשנמצאים בעתירה ר'ל באים בתביעה כי שביבים ל"מופת" (לע"ז ש"ז"א נעמ' 174)

יעידוד יהודים לכתוב לרבי

... אויל יש מקום לאמור, לאחרי הרצאותיו – שהרצאים יכולים לבוא בקשרו מכתבים לאכון לבירור איזה שאלה המבלבלת כו'. ומובן שעל אתר צרך ג'כ' להבטיח (באווארענען) شيئا' זה מקום למגבית כספים וכו'.

ובן ג'כ' שכל זה צרך להעתות על דעת עצמו, ולא בתורת שליחות مكان, ורק לאמר שידעו מכמה אנשים שמנתנאים כזה, ואף שלפעמים מתעכב המענה, אבל מקרים המשמעה, וכן אם נמצא לנכון, תתת תנאי לאיזה המציגים באיזה עניין של היהודות וכו' מבין אנשי הצבא, נוסף על נתינת תנאי במחנה למועדונים או להספרייה של אנשי הצבא, אם יש מוסדות כאלה במקום המתאים.

(אג"ק דיז' נעמ' סב)

אין בכתיבה הכבדה

... ובודאי צדקו שלוחים אשר אין מכתבים מכבדים עלי, והלוואי שנזכה בתכ"י שתוכן מכתב איש לרעהו יהיו' משמח הון בשימושות והן ברוחניות ובטווב הנראיה והנגלה.

(אג"ק דיז' נעמ' מט)

אופן הכתיבה

פירות

... ולפלה שאינו כותב יותר בפרטיות ע"ז הפקת הספרים, ומבואר בכ"מ בדא"ח וואים במוחש שכשכותבים באופן מקipy אין זה מוסף מוץ' בהנווע לפועלות, כיון שבתיאור מצב באופן מקיף אין מוכחה שינוי התיאור באם אפילו תוגדלנה הפעולות כ"פ כהה או להיפך אם תוקנה כ"פ כהה, משא"כ כשיודעים מראש של אחר זמן כתובו ע"ז הפעולות לפוני – מביאה אף שכבר כתבתני, שווואים שהזיהעה שבסמך הזמן יכתבו ע"ז הפעולות אס בנסיבות או בשניות גם יחד. ויהי רצון שיבשר טוב בזה.

(אג"ק דיל' זי' שסח)

* * *

הוספה בפועל ממש

... ולפלה שמקצר כל כך ועד לאפס – בהנווע לפעולות במסורת צעריר אגדות חב"ד ובפרט בהפקת המעינויו. ויהי רצון שלא יהיה זה אלא חסרון בכתיבה אבל לא בהפעולות. אף שכבר כתבתני, שווואים שהזיהעה שבסמך הזמן יכתבו ע"ז הפעולות לפוני – מביאה זו הוספה בפעולות אס בנסיבות או בשניות גם יחד. ויהי רצון שיבשר טוב בזה.

(אג"ק דיל' זי' שסח)

גם בדברים הגלויים - מוטב ששוואלים אצל הרב (ועס איז גליקער אויף מיפרגנטן!) – חייבם אבל בדברים הנעלמים ("צפון") – חייבם לשאול אצל הרב.

(גלאי ב' דצמבר ה'תשי"א)

לבשר על בשורות טובות

... ובאים מודיעים ע"ד דברים שאינם גורמים נחת רוח (בהכרח אבל בכ"ז hari מודיעים), ואכן"כ צריכים להודיע מדברים הגורמים נחת רוח וכידוע (ולמרות) שעוד רבינו הזקן התאונן על הנהוג הפcta.

(אג"ק חלק י"ח תקטן)

גם על עניינים לא רצויים

בمعنى המכטבו מיל"ט טבת, בו כתוב הסברא שישנם כאלו שספק אצלם צריכים לכתוב גם ע"ד המגרעות, והשוו בהז וויכוחים חריפים.

ולפלא גודל הספק ברגע דא, כיון שכמה פעמים כתבתني ע"ז וביחד לאחרי ההודעה שבאליה"ה ישנים מודיעים ע"ד מהנ"ל אלא שמאנים מן הצד, ובמילא מגזינים וכיו"ש שלקן התוצאות הפוכות הן מאשר תקנות הצדדים הדומים להעדר כתיבה זו.

ובעיקר תמייתני היא, שהרי קיבלנו מרובה"ק הורה ברורה לבחון ברגע סברות כללו, לדעת המקור ממנו באות, באם ישנו ספק בויה (נדפס בהיום יומן כי"ג סיון) באם שיע"ז יתוסף או יוגרע בעניינים המועללים למשועה ובעודה בפועל, והרי בלי ספק, אשר לשינויו שאון מודיעים למקום פלוני ע"ד מגרעות, יביא זה לא למייעוט הגראון והחרסונו אלא אדרבה וק"ל.

ומה לנו יותר ברור ממארז"ל, הלואי שיהא מורה שמים עליהם כמורה בשור ודם. יהיו רצויו שכתיבת האמורה תהיה באופן דפוחת והולך, אבל לא מפני הסברא בלתי מתאיימת האמורה, אלא מפני שהמגרעות וסבירות תהינה באופן דפוחת והולך עד שייעברו לביל, ועוד האמור באגה"ק סוף סי' כי, יכתבו מכתבים מפורטים לא ע"ד בירור בירורים כי אם ע"ד הוספה באורות וко"ו וק"ל.

(אג"ק חלק ז"י קפס-ב)

הודעת המצב כפי שהוא

... מובן שאין כל מקום להתנצלות על תוכן מכתביו הקודמים וכן מכתביו כ"פ ולכמה מאנ"ש, שהודעת המצב כמו שהוא בלי כתול

הmeshr בעמוד 24

(אג"ק ז"י ז"מ ל')

לעתים קרובות

לאחרי הפסק ארוך נתקבל המכטבו – בלי הוראת זמן הכתיבה – בו כתוב ראשין נקודות מהנעשה אצלו, ולפלא הפסק ארוך ממכטב אחד לחבריו ואם הסיבה שאין מה להודיע הרוי התמיי גדרה עוד יותר שהרי ידוע הציורי שצ"ל כל יום ואו וויאם עביד עבידתי ובפרט בתוקופתנו דזרא עקבתא דמשיחא שמוcharה הפצת המעניות חוצה, ואם על כא"א לעסוק בזה עאכו"כ תמים ובת תמים וק"ל.

ומה שאמורים אשר ישנים עקובים וכו' כבר מבואר בתורת החסידות שככל העוכב הוא בשביל שינצחו אותו ויתגבורו עליו ולא בא בשביל שיעכב בפועל ופושט.

(אג"ק חלק י"ד ז"מ תען)

תובן הכתיבה

בענייני היום-יום הרגילים

ברכה ושלום!

זה שוב זמן רב שלא קיבלתי ממנה כל מכתבים ודייגות, וכבר מרגע אצל חסידים גם מדורות שלגנינו, שכאשר הכל שלום אין כותבים, ואף שרבניו הזקן כבר התאונן על זה, הנה נראה ממנה הדורות שלabhängig לא פעללה הקו[ב]לנא שלו במלואה והמנהג עודנו קיים. ובאמת רציתי במידע גם בנוגע אליו לפרש שתיקנה בנווה הנ"ל, ובכ"ז כיון שאפשר לברר הרי אין סוכמךן על החזקה, ות"ח אם כתובן הן אוזות עצמה ובעה שי' וכן אהמה הרבנית הן. ויה"ר שאך טוב תבשר במכטיבי.

(אג"ק חלק כ"א רמז-ז)

הדגשה בעניינים נעלמים

אי המסתובים בהסדר אצל כ"ק מו"ח אדמור"ר, אמר פעם – לאחרי "שורchan-ערוך", כשהגיעו ל"צפון" – שצריכים כבר לברך ברכת המזון. כששמעו זאת כ"ק מו"ח אדמור"ר, נענה ואמר: צריכים להסתכל בחסידות, וזה יודעים היכן אוחזים ("וואו מיהאלט").

אמירה זו מהווה הורה לכל:

בנוגע ל"צפון", שקיים על העניינים הנעלמים – אסור לאדם לסמוך על עצמו, אלא צריכים לשאול אצל הרב (שהזה התוכן דהסתכלות בסידור), ואע"פ שידיעם, לכורה, כיון שהם כבר כו"כ הוראות, מ"מ, צריכים תמיד לשאול אצל הרב.

עשיה למלא דוח

– לא זו הכוונה

מספר הרב גורנער: פעם אמר לי הרב, "כותבים לי די דוח", וועדים רק כדי לרשום ולשלוח דוח. ה... כתובים לי דוח, מדוע? מכיוון שגם יודעים צריך לשולח לי דוח, אם כן צריך הרוי לעשות משהו שהיה מה כתוב. הם עושים כדי מלא דוח – ניט דאס מינט מען! [לא זו הכוונה!] לא לעשות כדי לכתוב דוח כיוון!
דוח, אלא לכתוב דוח כיוון!
שעשו!

הבריאות של הרבי?

עוד מספר הרב גורנער: בתשי"ז שלח אותנו הרב הראי הראי"ץ לשיקAGO והיה שם ראש ישיבה בשם הרב הרשברג (שאה"כ נהיה הרב הראשי של מקסיקו). הוא היה מתלמידי ישיבת חכמי לובלין. אנחנו נסענו לשיקAGO למחרת שמחת תורה, ואחרי פסח אמר לנו ראש הישיבה הרב הרשברג שהוא נושא לרבינו ובקשו ממנו שימסור לרבינו דרישת שלום.

הוא היה שבועיים בניו יורק, וכשהJOR אמר לנו: יונגעלייט, אני רוצה לומר לכם שהוא אבל אנו צריכים התווועדות חסידית. תביאו קצת משקה ואז אספר לכם.

וכך הוא סיפר לנו: נכנסתי לרבי ואמרתי לי יוביואויטשער רב, איך אתם מרגישים? איך הבריאות? וכך ענה לי הרב: "כשאני מקבל ידיעה שייהודי הניתה תפליין, שייהודי שمر שבת – מטופפת אצלך בראות וזו הבריאות שלי. אם אתם יכולים לבשר לי שייהודי הניתה תפליין, שמר שבת – זו הבריאות שלי, אם הבחרים לומדים טוב – זו הבריאות שלי".

(כפ"ז גליון 900)

בימים אלה מבקרים אלפי ילדים מכל החוגים במאפיות מיוחדות שהקימו בתי חב"ד עבור ציבור הילדים • הרעיון המקורי החל כתופעה מקומית, אך עד מהרה תפס תאוצה ו敖ץ על ידי בתי חב"ד בכל רחבי הארץ • על הקמת המאפיות והשכוללים שהוכנסו בהן, מספרים ל"בית משיח": הוגה הרעיון הרב זמרוני ציק, מנהל בית חב"ד בבת-ים; הרב מרדכי כסטל, מנהל בית חב"ד רחובות; הרב ויקטור עטיה, מנהל בית חב"ד בקרית ארבע; הרב יואל מול, לשעבר פעל מרכז בניידות חב"ד והרבות ליאור מלכא, מנהל בית חב"ד צפון הנגב • חוות נשארת חקוקה בנפש...).

מאת: שניואר זלמן ברגר

וְהַ

קמת המאפייה הראשונה
ליילדים בארץ הקודש באה
בשבחנה פרטית מופלאה,"
פותח ומספר הרב זמרוני ציק, מנהל בית
חכ"ד בבת-ים: "זה היה בחול המועד סוכות
תש"ם, נסעתי מ-770 לניו-הייבן לששתה"
באותה שנה הורה הרב שלל מקומ
שנוסעים למבצעים יctrף אוורח מארץ
הקודש, ואני הייתה הנציג הישראלי לניו-
היבן.

"לאחר נסעה ארוכה במזג אויר סוער,
הגענו לבית חכ"ד, שם קיבל אותנו במאור
פניהם שליח הרב ברוך שלום כהן. המזג
אויר הקשה עשה את שלו, ואיש לא הגיע
לשמחת בית השואבה. המתנו שלוש
שעות וה策ער היה גדול. כבר מכעת
עמדנו לחזור חזרה, אלא שלפעע ביקש
הרב כהן מأتנו שנתלווה אליו. הוא
הראה לנו באחד מהדרי בית חכ"ד –
מאפיית מנות שהקים עבור ילדים. "כאן
הילדים אופים מצות, וכך הם לומדים
את הכלות פסח בחוויה אישית ומוחצת".
"шибורי הקבוצה חזרו חזרה עם אכובה
עומקה בלב, אולם אני הייתה נתון
בהתפעלות מהרענון המקורי של מאפיית
מצות לילדים.

"עברו כמה חודשים, ולקראת חדש
ישן עלה במוחי רעיון להקים מאפייה שכזו
אבל בפורמט גדול ומרהיב, בעיר שליחותי,
בת ים.

"באותם שנים קיימו בית חכ"ד
תערוכות שונות בנושאי יהדות במסגרת בית
ספר ליהדות. אף תלמידים ביקרו בבית הספר
ליהדות" למדוז וננהנו. שילבנו אףוא את
מאפיית המצות יחד עם בית הספר ליהדות
שברחבת בית חכ"ד.

"ההיענות הייתה גדולה", נזכר ר' זמרוני.
"לקראת פסח החלו אלפי תלמידי בת-הספר
לגיעו. המדריכים קיבלו את התלמידים
ונטו להם סקיה קקרה, במלכלה הסבירו
על חג הפסח ותהליך אפיית המצות אותו
הילדים היו בעבר רגעים ספריים.

"לאחר הרצאה מקיפה, הילדים עברו
לשלב אפיית המצות. המדריכים הציגו
כיצד מכינים בזק ואיך לשים אותן
כasher את מלאכת הרידוד הילדים עושים
בעצם. "השיעור הnicرت על פני
הילדים בזמן הרידוד היא בלתי
נסחחת", מעד אחד המדריכים.

"תווך כדי ריזוד-ואפיה שרים עם
הילדים שיר פסח אומרים את 12 הפסוקים,
ומסבירים לילדים על הכנת המצה. עם סיום

הגדולה בכפר חב"ד כדי לראות את האפיה מקروب. אולם המצב הבטחוני, והמרוחק דחפו אותנו להקים מאפיה בקרית-ארכע. את מבנה המאפיה בונה נגר מקצועני, והתנווּר הוויזן אצל פחח ערבי מחברון. לגיסי הרוב יוסף נחשון (— כיוום רכז הפעולות בבית חב"ד) יש כישרון ציר מעולה (אותו ירש מאביו הציר הרוב ברוך נחשון) והוא ציר את המשגינים 'מים שלנו' קמחי וכן מראות ודמיות הקשורות עם חג הפסח. צירורים אלו מעטרים מاز' ועד היום את מאפיית המצאות.

"התלהבות והתגובה החמות מהמאפיה, המרייצו אותנו לשפר ולשכלל את המאפייה, שקולטת ילדים לא רק מקרית ארבע וחברון, אלא מכל יושבי דרום הארץ.

"הביקורת היה עצום", אומרו

הרבר עטיה, "בתחילתה ביקשו שהילדים יהיו עד כתות ה' כדי שלא יבואו כל שנה ובכך יтвор עומס על המערכת. אולם מנהל בית הספר הממלכתי ביקש, ואפללו תבע, שככל כינות בית הספר יגיעו למאפייה החינוכית. הוא נימק זאת בכך שישנם ילדים רבים מעולי מדינות חבר העמים שאינם יודעים מאמונה אודות חוג הפסח. הסכמנו לבקשתו, ונערכנו בהתאם, בעודם הצעירים שומעים הספרים, בעודם בית חב"ד בעיר הרוב ויקטור עטיה. גם הוא אימץ את הרעיון מהעיר בת ים.

בתיה, וגבעת וושינגטון.

מאל חוגים מגיעים הילדים?

הרבר קסטל: "תלמידי בתיה הספר מכל החוגים: חסידים, חוגי ש"ס, וגם בתי ספר מלכתיים. בכלל הביקושים העצום, הוחלט שהמבקרים יהיו תלמידי כינות ג' ודי בלבד, וזאת כדי שילד לא יבוא פעמיים ושלוש, ובכך ייגרם עומס רב. למרות זאת מגיעים בשלושת אלפיים ילדים מיד' שנה".

בהתחלת התפוארה הייתה מינימלית, והתנווּר לא היה אלא פלטה רחבה שמחוברת לבлон ג'. ביום, המבקר במאפיית הילדים ברחובות, יהנה מחרדי אפייה מרווחים, תנור גדול ונאה, ותפוארה יפה, כמעט אמיתייה.

מלאת הרידוד, מביא כל ילד את הימצה' שלו לתנור. עם סיום האפייה מסבירים, כמובן, לילדים, כי המצה הזה, היא חמץ גמור, כיון שנעשה באיטיות ולא תוך 18 דקות".

ו"

מצות לילדים קיבלו מהרב זמרוני ציק", מספר הרוב מרדכי קסטל מנהל בית חב"ד ברוחובות, "אמצנו את הרעיון הנפלא וההדים החשובים היו חזקים".

לפני חמיש שנים הגיעו למאפיית המצאות של הילדים כתוב טלייזיה בקבילים שבקיש לסקור את המאפייה. הלה גילה עניין מיוחד בעשיה,

ואחד המארגנים פנה אליו ושאלו מה מושך אותו למאפייה? והוא ענה "כילד בירורי במאפייה הזאת, ולכן מעוניין אותי לסקור את הפעולות המיוחדת זו, שנותנת לילדים — תחושה אמיתייה של אפיית מצות..."

המאפייה הרוחובותית הייתה במסגרת פרויקט תערוכות מתחלפות לקרהת החגיים, אותן הפועל הרוב יצחק ערד. לאחר שהוקמה המאפייה, עשתה השמורה לנפחים, ומדי יום נהרו אליה אלפי ילדים מבתי ספר רבים, גם מערים מחוץ לרוחובות, ראשון לציון, מזכרת-

ההשקה בהעברת המסר החינוכי הו א Zusom: "לפני תחילת מלאכת האפייה, שומעים הילדים הרצאה משולבת בשוקיפות, ולאחר תהליך האפייה הילדים מסיירים בתערוכה בה מוצגים הקשורים לחג הפסח וליציאת מצרים".

בקריות ארבע והוקמה מאפיית מצות לילדים. ככל וחמש מאות ילדים מבקרים מיד' שנה במאפייה שהקימים מנהל בית חב"ד בעיר הרוב ויקטור עטיה. גם

הרבר עטיה: "בתקופה שלפני הקמת המאפייה, נסעו הילדים למאפיית-המצאות

בית חב"ד בעצמו, לא היסס פעמיים ואימץ את הפורוייקט גם אצלו. את ההצלחה הוא ידע והכיר מקרוב.

"בשנת תשנ"ג הקמתי את המאפייה שפועלת מידי שנה במתנ"ס בנתיבות. הקמוני תנור ענק ומודרני שעיל דפנותיו צוירו לבנים הרשミת האנטי-דתית, בה נקט היישוב בו הרים".

עובד בצדורה יהודית ומוסחת".

הרב מלכא הוסיף מגוון תוכניות סבב המאפייה עצמה. "טרם תרחק האפייה שומעים הילדים הרצאה וצופים בתיאטרון בובות הממחיש את סיפור יציאת מצרים.

"הילדים צופים בהגדה של פסח בפורמט ענק – 4 מטר וbove, וחוזים בתציגות הממחישות את סיפורי פסח. כשאיי מדף בדף הגדת-הענק, נפרשות בפניו הילדים תМОנות ענק של סימני ליל הסדר בציירוף הסברים קצריים.

בקביל להגדת-הענק, בנינו גם שלוש מחות בגובה מטר וחצי ועליהן ציורים הקשורים ליציאת-מצרים, וכן צייר ענק של תור מרם, המסלל את הביטחון לקרהת הגולה.

"בשנים האחרונות בנינו תחנות הפעלה לתלמידים, שם הם לומדים גם נושאים "צדדים" כמו העגלת כלים וכדומה. ואילו בתחנות הפעלה הללו הילדים משחקים ממשחקים במחשב מחשבה שונים סביב הנושא חמץ ומצה".

מידי יום משתפים בתהיליך האפייה לעלה מחמש מאות ילדים גן ותלמידים בתיות אי – עד ט' הבאים מישובים קרוביים ורחוקים בדרום הארץ.

• • •

איש חינוך ופדגוג וותיק לא פוסק מהלآل את היומה: "הרעיון אמרנו הווא פשוט, אך גאוני וחינוכי בצדורה יצאת מגדר הרגיל. תוך כדי עבודות הלישה, הרידוד והאפייה, הילדים חווים במונדייהם את יוקרתה של המצאה, את הלחמות החג, את חשיבות סממני החג. באמצעותם אלה הידע נכנס להם "ולוירידים", ולא במהרה ימוש ממש..."

כאמור, התופעה פשוטה בקשר לשערות בתיה חב"ד ברוחבי הארץ, ומדי שנה מבקרים עשרות אלפי ילדים במאפיות המצאות הייחודיות, וכך עם זה עוסקים ורוכשים ידע רחב ובhair אודוט מהותו של חג הפסח, אישור החמצ' ואכילת המצאה, תפkickדו המרכזי של הילד בליל הסדר, ועוד רבות.

מעתה אל תאמר "ויהגדת לבןך", אלא "ויהראת לבןך" – – –

התושבים כי הם אוסרים על רכב-דת (זהינוי טנק-המצאות) להיכנס לפועל בשוב. אבל המאפייה הנידית הגיעה לבית ספר בית האזורי בו למדו תלמידים בני אותו יישוב, וכן התודעו מהותו של חג הפסח, למרות הידיעה הרשמית האנטי-דתית, בה נקט היישוב בו הרים".

כמו כן נצבנו פעם בפני בעיה נוספת, והיא – הכיפה. מותר היה לנו להיכנס לבית ספר ולמסור הרצאה על פסח. אבל שהتلמידים בבתי ספר ממלכתיים יחושו יכולות? זהה הנהלת לא הסכימו. פתרותיו אפוא את הבעיה הזאת בדרך יצירתיות

– בפועל לייצור מדי עבודה, הזמנתי אף כובעי טבחים במידה קטנה שייאתו לראשי ילדים, על הכובעים היה הדפס "מאפיית מצאות נידת" לצד הסמל של נידות-חב"ד. התלמידים חבו את הכובע בשמהה, והוצאות היה מבוסות מהמקורות והימצאות..."

ב יישובי צפון-הנגב הרחיבו את הפעילות ביותר יתר שאות. הרוב ליאור מללא מנהל בית חב"ד ביישובי צפון הנגב היה אחד המדריכים הראשונים של מאפיית המצאות בבת-ים, כשבוגר והיה למנהל

"הילדים יוצאים מהמאפייה מצודים בידע רב על חג הפסח. לא מן הכליז' אחד המורים בסיום מלאת האפייה – כי האשכנזים ירכזו על המצה 'המושcia', והספרדים – 'ימזונות'..."

ג מהעיר בת-ים, הרי נידיות חב"ד בהנהגת הרב דוד נחסון, למדוז את הרעיון מקורית ארבע, בבחינת "טופה על מנת להטפich"...

מספר הרב יואל מול, שהיה פעיל מרכז בニアיות חב"ד: "לאחר שראיתי את מאפיית המצוות בקרית ארבע, התלהבתי והצעתי את הרעיון לפני הנהלת נידות חב"ד בניצת עילית, אולי למרבה הצער לא נמצא לכך משאבים כספיים. לבסוף קצין המבצעים של נידות, הרב שמריה הראל נתן לי ציקים פרטיטים שלו כדי להתחיל ליישם את הפרוייקט"...

בניגוד לערים השונות, הרי השפרוייקט של נידות חב"ד היה ייחודי. הוא לא היה רק "בית חב"ד על גלגולים" אלא מעטה גם "מאפיית מצות על גלגולים"... לאחר תכנוני לוגיסטיקה מורכבים, הכנינו מאפיית מצות קומפקטיבית ונוחה להרכבה וקייפול. התנור יוצרו בבית ספר למלאכה בכפר חב"ד על-פי צרכי הנידות.

בשנה הראשונה, תשנ"ב, החלו בנידות חב"ד עם מאפייה נידת אחת, ובתוך כמה שנים הופעלו ארבע מאפיות בלבד.

"עם בוקר יצאו לבית ספר הריאון, והצלחה ניכרה בשטח", נזכר ר' יואל מול. "לאט לאט למדיון איך העבודה הזה עובד, וכך עברנו מבית ספר אחד למישהו. ההספק היה מראשים, כאשר מיידי יום בירקנו בשני בתים, ובשעות אחר הצהרים היינו במועדוני צבאות הי שהופעלו על ידי נידות חב"ד ברוחבי הארץ. מיידי יום השתתפנו במאפייה אלף ילדים.

המורים, הילדים וכן ההורמים שבאו לצפות במלאה מקרוב התלהבו מהרעיון ונכשו בקסמו מיד בהתחלה.

המאפייה התקבלה בכל מקום בעין יפה?

"בתקופה שלפני חג הפסח הספקנו להציג לבתי ספר רבים של כל החוגים. באזרע בו פעלי במשך כל ימות השנה, היה ישוב שהמצוירות שלו שלחה לי מכתב رسمي בשם